

Namn på älgskötselområdet

ÄLGSKÖTSELOMRÅDE MARK SO

Typ av plan

- ☐ Älgskötselplan (nytt älgskötselområde/ny period)
- ☐ Reviderad älgskötselplan (inom pågående period)
- ☐ Reviderad avskjutningsplan (inom pågående period)

Diarieföring av älgskötselplanen

☐ Nytt ärende (planen har inte lämnats tidigare)

☐ Till befintligt ärende. Diarie nr:

Version (datum)

Länsstyrelsens reg.nummer

Älgskötselplan för perioden

Reviderad datum

Revidering orsak

Total areal ÄSO (ha)

Areal åkermark i ha

Registrerande län

ÄFO nummer

ÄFO namn

Fastställd av länsstyrelsen den

2018	till och med	2020
20 590	☐ Beslutad av Länsstyrelsen ☐ Ansökt areal (nytt/ändrat område)	
(Arealen används inte i beräkningar, beräkninga baseras på total areal)		
Länsstyrelsen Västra Götalands län		
Älgförvaltningsområde 9 ÄFG söder R40		

Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställande av planen:

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

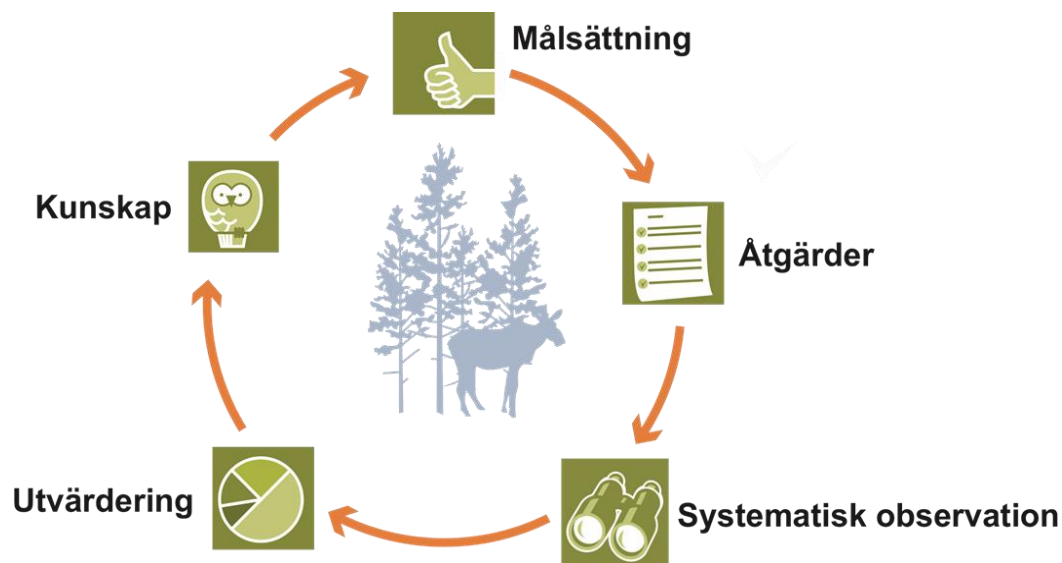
3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.
- 5.2 Bilagor

1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgskötselområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren

Älgstammen ska

Med hänsyn till:

Öka	Oförändrad	Minska
☐	☐	☒

Låga slaktvikter och fodertillgång

Kvantitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

	antal	antal/1000 ha	%
Tjur	33	1,6	20%
Ko	49	2,4	30%
Kalv	81	3,9	50%
Totalt	163	7,9	100%

Mål för vinterstam	2020	
Vinterstam älg/ 1000 ha	7,9	efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:	40%	i älgobs
Antal kalvar per hondjur:	0,75	uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs
Målsättning kalvandel i avskjutning:	50%	av totala avskjutningen
Slaktvikter kalv (kg)	65	i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Jaktlagen har en mycket bra diceplin i att rapportera i viltdata samma dag som jakten genomförts, vilket leder till en hög trovärdighet av resultatet.

Spillningsinventeringen ihop med datat från viltdata ger en mycket god signal på älgtäthet och älgens välmående.

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	5%	Ange i %
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	1%	Ange i %
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m	70%	Ange i %
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m	1500	Ange i stammar/hektar

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgskötselområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄSO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2015	2016	2017
Tjur	17	14	19
Hondjur	17	10	16
Kalv	30	17	32
Totalt	64	41	67
Totalt per 1000 ha	3,1	2,0	3,3
Areal (ha för respektive år)	20 432	20 545	20 569

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2015	2016	2017
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)	50%	58%	54%
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)	47%	41%	48%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2014	2015	2016	2017	Medel
Antal obstimmar	5 094	5 175	3 704	4 897	4592
Observationer per mantimme	0,098	0,092	0,095	0,085	0,090
Antal kalvar per hondjur	0,522	0,569	0,680	0,601	0,62
Andel tjur av vuxna	39,1%	36,6%	37,2%	38,0%	37%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.3 Spillningsinventering

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal provytor				595	632	838
Antal dagar i inventeringsperiod				150	150	161
Antal funna spillningshögar				127	187	220
Spillningshögar per älg och dygn						
Antal högar per ruta (täthetsindex)				0,21	0,30	0,26
Vinterstam i antal/1000 ha (max)						
Vinterstam i antal/1000 ha (min)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)		8,0	8,9	8,5	9,6	9,2

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Älgtätheten är övervägande större i det södra området av skötselområdet. Där finns också mycket mer trakter med spillning. Vi bedömer att

vinterstammen över hela skötselområdet ligger på 9,2/1000Ha

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.**2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning**

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÄSO från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal vägda kalvar	43	28	30	11	26
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	52	49	53	57	53
Slaktvikt kg medel (vägda)	52	49	53	57	53

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Vissa kalvar når upp till idealvikter mot 65-70 Kg, Det finns också exempel på kalvar som endast haft en vikt på 22Kg.

2.1.5 Vuxna vikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal vägda kor					
Slaktvikt kg (vägda) kor	147	155	150	149	144
Antal vägda tjurar					
Slaktvikt kg (vägda) tjurar	182	179	177	200	174

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Medelåldern är lika över hela området

2.1.6 Medelålder

Medelålder för samtliga fällda och tandsnittade vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal åldersbestämda kor					
Medelålder år (tandsnitt) kor	3	4	3	3	3
Antal åldersbestämda tjurar					
Medelålder år (tandsnitt) tjurar	2	3	4	4	3

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Medelåldern är lika över hela området

2.1.7 Reproduktion

Antal utstötta ägg per hondjur från livmoderundersökningar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal analyserade kor					
Ägg per hondjur (livmoderanalys)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Ingen undersökning har genomförts

2.1.8 Flyginventering

År		
Tjur		
Ko		
Kalv		
Totalt		

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Ingen flyginventering har genomförts.

2.1.9 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgskötselområdet

Antal de senaste 3 åren

Älgstammen har

Ökat	Oförändrad	Minskat
☐	☒	☐

År

Vinterstäm, älg/1000 ha

2013	2014	2015	2016	2017
8,0	8,9	8,5	9,6	9,2

Beräknad sammansättning andel vid periodens start

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	52	27%	2,5	35%
Ko/kviga	97	51%	4,7	
Kalv	40	21%	2,0	
Summa	189	100%	9,2	

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Kvalitet de senaste 3 åren

Tjurandelen

Medelåldern

Kalvikterna

Reproduktionen

Minskat	Oförändrad	Ökat
☐	☒	☐
☐	☒	☐
☐	☒	☐
☐	☒	☐

2.1.10 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode

Områdets areal i ha

Målsättning

Antal älgar per 1000 ha

% tjur av vuxna

20590
7,9
40%

Älgstammens egenskaper

Enligt älgobs

% tjur av vuxna

Antal kalvar per vuxet hondjur

Enligt avskjutning

% tjurkalv av alla kalvar

Medel 4 år	Medel 2 år	Senaste år
37%	38%	38%
62%	64%	60%
52%		

Avskjutning

Antal vuxna tjurar

Antal vuxna hondjur

Antal kalvar

Älgstammens storlek

Antal älgar per 1000 ha

19
16
32
9,2

Dödlighet utöver jakt

Antal vuxna tjurar per år

Antal vuxna hondjur per år

Antal kalvar per år

Rovdjur	Trafik	Övrigt
	1,5	1,3
	2,0	2,0
		2,7

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgfrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	37	20%	1,8	39%
Ko/kviga	59	31%	2,9	
Kalv	93	49%	4,5	
Summa	189	100%	9,2	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.**2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgskötselområdet**

Uppgifter om skogstillståndet och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin inom ÄFot**Fodertillgång och prognos**

Areal ungskog

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
28 227	28 976	29 269	29 215	29 136	27 908	27 825

RASE (rönn, asp, sälg, ek), andel ytor med förekomst

18%

Utveckling kommande 5 åren

Areal tallfoder

Ökande	Oförändrad	Minskande
☐	☒	☐

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin

Tallar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)
Tallar	Andel stammar utan viltskador
Ståndortsanpassning	Andel mager mark föryngrad med tall
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus
Granar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)

2015	2016	2017	2018
	29%		19%
	30%		41%
	12%		2%
	0%		4%
	1%		2%

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin eller som komplettering till Äbin

För

Tall

Gran

RASE, välj alternativ i lista

Tolerabla	För omfattande			
☒	☐			
☒	☐	2016	2017	2018
Omhändertats istället av:		Medel	Medel	Medel

Bedömningen grundar sig på

Jaktlagens och Markägarnas information och observationer.

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Störnings älgarna som fanns i markägare Håkan Lennartsson planteringar avlivades av jaktlaget som har jakten 2016-2017.

I älgskötselområdet så delar vi ut extra älg "adaptiv förvaltning" till jaktlag som har en hög fodertillgång och med risk för betesskador.

I ett fall 2017-2018 då markägaren signalerade om mycket älg i sin plantering har skötselområdet delat ut mer älg för avskjutning till jaktlaget! Tyvärr så

har inte markägaren tagit den möjligheten. Vi kommer även att dela ut mer älg i den delen av skötselområdet om risk för betesskador uppstår.

2.3 Redovisning av skador på gröda

Omfattning

Tolerabla	För omfattande
☒	☐

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.**2.4 Redovisning av rapporterade viltolyckor med älg**

Vilttrafikolyckorna med älg de senaste 3 åren

År	2015	2016	2017
Älgolyckor inom ÄSO, antal	2	3	4
Tjur, trafikdödad	1	2	
Hondjur, trafikdödad	1	1	4
Kalv, trafikdödad			
Okänd, trafikdödad			
Summa trafikdödade älgar	2	3	4

2.5 Övrig dödlighet

År	2015	2016	2017
Tjur	2	1	1
Ko	2	2	2
Kalv	1	1	6
Okänd			
Summa	5	4	9

2.6 Redovisning av rovdjursförekomst och predationstryck

Predation inom ÄSO

Vargrevir	% av reviret som berör ÄSO	Predation i reviret antal	Predation vuxen älg	Predation kalv	Revirets predation i ÄSOt	Predation/ 1000 ha
		Summa:				

Björntäthet per 100 000 ha	Antal björnar inom ÄSO	Predation per vuxen björn	Predation vuxen älg	Predation kalv	Björnens predation i ÄSOt	Predation/ 1000 ha

S:a predation:				
----------------	--	--	--	--

Förutsättningar för ovanstående:

Vargpredationen bör beräknas till 100-140 älgar/revir. I beräkningen utgörs predationen av 82% kalv och 18% vuxna.

Björnpredationen bör beräknas till ca 7 älgar per vuxen björn. I beräkningen utgörs predationen av 93% kalv och 7% vuxna.

Andelen vuxen björn utgör 50% i beräkningen.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal

Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄSO

Andel tjur av vuxna i älgobs

Antal kalvar per hondjur i älgobs

Kalvandel i avskjutning

Slaktvikter kalv (kg)

Färska skador tallar/produktionstammar, max

Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus

Fodersituation enligt foderprognos

Älgolyckor inom ÄSO, antal totalt

Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄSO

Predation, antal älgar inom ÄSO

Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
7,9	9,2	Oförändrad ▼	
163	189	Minskande ▼	
40%	37%	Oförändrad ▼	
0,75	0,62	Minskande ▼	
50%	45%	Oförändrad ▼	
65	54	Oförändrad ▼	
1%	24%	Minskande ▼	
	2%	Välj i lista ▼	
		Välj i lista ▼	
	4	Oförändrad ▼	
	9	Oförändrad ▼	
		Välj i lista ▼	

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgskötselområdet

År	2018	2019	2020
Tjur	15	14	14
Hondjur	18	18	18
Kalv	33	32	32
Antal älgar totalt	66	64	64
Andel tjur av vuxna (%)	45%	44%	44%
Andel kalv av total avskjutning (%)	50%	50%	50%
Areal (ha för respektive år)	20 329	20 329	20 329
Totalt per 1000 ha	3,2	3,1	3,1

Avskjutning baseras på:

- ☒ Beräkningsmodell Älgfrode (bifogas)
- ☒ Annan beräkning/förslag (bifogas)

Motivering för avvikelser jämfört med beräkningsmodellens förslag

Målsättningen med denna skötsel plan är att minska stammen för att där efter få upp en stamm med bättre kalvvikter.

Fodertillgången varierar i området vilket också påverkar älgtheten.

4.2 Planerade inventeringar

År	2019	2020	2021
Äbin	☐	☐	☐
Spillningsinventering	☒	☒	☒
Flyginventering	☐	☐	☐
Avskjutningsstatistik	☒	☒	☒
Älgobs	☒	☒	☒
Kalvvikter	☒	☒	☒
Foderprognoser	☐	☐	☐

Kommentarer

Älgskötselområdet har för avsikt att öka antalet inventerings punkter kommande inventering från idag 20 st av 40 st till att inventera hela trakten.

5. ÖVRIGT

5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.

Denna älgskötselplan har utformats i samråd med berörda fastighetsägare och jakträttshavare.

Mikael Fransson

Företrädare för älgskötselområdet

Mikael Fransson

Namnförtydligande

Datum:

Älgskötselplanen tillstyrks av älgförvaltningsgruppen

Älgskötselplanen tillstyrks inte av älgförvaltningsgruppen

För älgförvaltningsgruppen

Namnförtydligande

Motivering eller avvikande mening

5.2 Bilagor